

Paragrafen burde kun have udtalt, at Hustruen har Ret til at genoptage sit Navn, ligesaa vel som hun havde haft Lov til at beholde det, om hun havde ønsket det.

Men under alle Omstændigheder er der ikke mindste Tvivl om, at en Kvinde, naar hun gifter sig, har Lov til at beholde sit eget Navn; og at det først er i de sidste halvhundrede Aar, at den Skik, at Hustruen tager Mandens Navn, har holdt sit Indtog i Bondestanden, derom vidne Indskrifterne paa Gravstenene paa Landet, hvor mangfoldige Kvinder benævnes ved deres eget Navn, naar deres Ægteskab er indgaaet for et halvhundred Aar siden, samt hyppige Dødsanmeldelser af Folk paa Landet — de findes indtil Dato — hvor Hustruen, som er over 80 Aar, ligeledes benævnes med sit eget Navn. Og det er ganske rigtigt, hvad der udtales i Artiklen, at man „af Kvindernes for Tiden stærkt voksende Selvstændighedsfølelse vil kunne vente sig denne formentlige Ret hævdet“.

At man har kunnet liste hele denne Forandring ind paa Kvinderne uden Lovændring, ja, uden at nogen har gjort sig klart Rede for, hvad der skete, ligger i den gale Opfattelse af Ægteskabet, som er bleven udbredt. Man har sagt: „Manden og Hustruen er eet“, og saa er dette blevet opfattet, som om de vare *een Person, nemlig Manden*; han gav Familien Navn, han raadede over Pengene og Børnene, han bestemte Familiens Opholdssted, og Hustruen hørte til hans Husstand og var undergiven hans Myndighed som Børnene og Tyendet. Det er kun den ydre Besegling af denne Udsettelse af Hustruen, naar hun ofte i Byerne betegnes ved hans Titel, For- og Efternavn, blot med et „Frue“ forved. Man siger, at det er af praktiske Hensyn, for at man kan vide, at den og den Kvinde er gift med den og den Mand, at man har indført at kalde dem begge ved Mandens Navn. Men hvad er Meningen med et Navn? Meningen er, at man af det skal kunne høre, hvem man er, til hvilken Slægt man hører, og hvis Blod der rinder i Ens Aarer. Naar to Mennesker bor sammen og danner een Familie, er det let nok at se, at de hører sammen. Men naar to Mennesker komme ind i en Stue, og man forestiller dem som „Hr. Dr. N. N.“, „Fru Dr. N. N.“, er man lige klog og spørger ved den første givne Lejlighed: „Hvad er den Frue født?“ — De praktiske Hensyn overvurderes saa let, og der er noget ydmygende for Kvinden i, at hun skal miste sit Navn, fordi hun gifter sig. Kan en Kvinde ikke lige saa vel som

en Mand elske og ære sit Navn og den Slægt, hun tilhører? Og bliver saa Mandens Navn virkelig hendes? Nej, hvor ofte hører man ikke, f. Eks. naar Hustruen vil skrive noget, Ytringer af Mændene som denne: „Jeg vil ikke have mit Navn i Avisen“. Saa er det ikke Hustruens Navn, men Mandens. Ja, saa vidt gaa Mændene i det Fejlsyn, at Kvinder kun faa deres Navn ved Mændene, at *Døtre* i Danmarks Adels Aarbog kun opføres med deres Fornavn! De menes altsaa slet ikke at have Ret til noget Slægtsnavn, førend en Mand gør dem den Ære at laane dem sit. Og dog staar der i Familieretten, Side 293: „*Børnene* ere saaledes forpligtede og berettigede til at bære Faderens Familienavn“. Der staar ikke *Sønnerne*, men *Børnene*; *Døtrene* have altsaa ogsaa et Familienavn, som er *deres*, lige saa fuldt som det er *Sønnernes*. Artiklens Forfatter har ganske Ret, naar han gør gældende, at Kvindernes vaagnende Selvstændighedsfølelse sikkert vil lede dem til den Betragtning, at det Slægtnavn, de fødes til, er en *ufortabelig Ret*, som de lige saavel som Mændene have Lov til at bære til deres Død, selv om de gifte sig. Man hører ofte den Bemærkning, at naar „Hustruen holder af sin Mand, kan hun da ogsaa sagtens tage hans Navn“. Det er mærkeligt, at der kræves saa mange Ofre af Hustruen som Bevis for, at hun holder af sin Mand; men af Mændene kræves der ingen tilsvarende. Hvis Mændene tænkte sig lidt mere i Kvindernes Sted, vilde de bedre forstaa dem iblandt os, der ere vaagne og kræve fuld Ret til at være et Menneske for sig selv, ikke et Tilhæng til et andet.

Hr. v. d. Recke opfordrer Justitsministeren til at søge ved Lov at bringe Overensstemmelse tilveje mellem § 5 i „Lov om Navneforandring“ og de bestaaende Retstilstande. § 5 er — som ovenfor vist — ved den vedtagne Ændring bragt i Overensstemmelse med de bestaaende Retstilstande. Vi synes, det vilde være rigtigere, om den højtærede Justitsminister enten søgte at faa § 5 forandret som ovenfor foreslaaet, eller ogsaa lod hele Sagen bero, indtil der er øvet Refærdighed mod de valgretsløse Kvinder og givet dem Adgang til at være med at afgøre Spørgsmaal, der hovedsagelig vedrøre dem selv.

Man hører ofte Folk sige: „Hvad hjælper det ogsaa, at Hustruen har Lov til at beholde sit Navn, Børnene skulle jo dog have Faderens“.

Der er ingen Tvivl om, at det hjælper med til at hævde Hustruen som en selv-